

RYSZARD MORAWIEC

Ziemia ujazdowska
Jej dzieje i współczesność

**PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY
INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU**
Nakładem Rady Miasta i Gminy Ujazd

OPOLE 1997

Spis treści

Przedmowa – Zbigniew Pawlak 7

Wstęp 9

Warunki fizjograficzne miasta i gminy Ujazd 13

Położenie 13 • Budowa geologiczna 13 • Warunki klimatyczne 15 • Hydrografia 16 •

Stosunki glebowe 16

Pod władzą biskupów wrocławskich 18

Zmiany właścicieli 29

Pod panowaniem prusko-niemieckim 34

Sytuacja demograficzno-gospodarcza 34 • Stosunki narodowościowe 41

Rys historyczny wsi gminy Ujazd 50

Balczarowice 50 • Jaryszów 52 • Klucz 59 • Niezdrowice 63 • Nogawczyce 65

• Olszowa 66 • Sieroniewice 68 • Stary Ujazd 70 • Zinna Wódka 72

W okresie Polskiej Ludowej 75

Tworzenie administracji polskiej 75 • Rolnictwo 81 • Przemysł i rzemiosło 87 •

Oświata 89 • Kultura 96 • Ważniejsze inwestycje 98

W okresie transformacji ustrojowej 101

Władze samorządowe 101 • Mniejszość niemiecka 106 • Przebudowa gospodarki 107 •

Oświata 110 • Kultura 111 • Infrastruktura społeczno-gospodarcza 112

Zabytki miasta i gminy 115

Zwyczaje i obrzędy 123

Zwyczaje i obrzędy rodzinne 125 • Narodziny i chrzest 125 • Rozpoczęcie nauki w

szkole i Pierwsza Komunia Święta 126 • Wesele 127 • Uroczystości pogrzebowe 134 •

Zwyczaje doroczne 134 • Boże Narodzenie 134 • Sylwester i karnawał 135 • „Babski

comber” 136 • Marzanna i goiki 136 • Wielkanoc 137 • Zielone Świątki 139 • Boże

Ciało 140 • Żniwa i dożynki 140 • Pobaby 142 • Odpust i pielgrzymki 146

Bibliografia 148

Spis ilustracji 154

Zusammenfassung 157